

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jiřího Vyvadila v právní věci stěžovatele **a) Ministerstva vnitra**, **odboru azylové a migrační politiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, **b) A. F.**, zastoupeného Mgr. Marcelou Valtrovou, advokátkou, se sídlem v Černošicích, Školní 1238, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2004, č. j. 8 Az 66/2003 - 66,

takto:

I. Výrok č. II. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2004, č. j. 8 Az 66/2003 - 66, **se zrušuje** a věc **se** v tomto rozsahu **vrací** Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

II. Kasační stížnost stěžovatele b) **se odmítá.**

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatele b).

Odůvodnění:

Rozhodnutím stěžovatele a) ze dne 5. 8. 2002, č. j. OAM-697/VL-10-P01-2001, nebyl stěžovateli b) udělen azyl z důvodu nesplnění podmínek stanovených v ust. § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo vysloveno, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování dle ust. § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel b) žalobu, kterou městský soud v části směřující proti výroku o neudělení azylu zamítl, přičemž zrušil rozhodnutí stěžovatele a)

ve výroku o překážkách vycestování, neboť jeho závěr o neexistenci překážek vycestování neměl oporu v provedeném dokazování a byl nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

Stěžovatel a) podal kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Uvedl, že dle jeho názoru nelze procesně oddělit výrok o neudělení azylu od výroku o překážce vycestování, což podporuje i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2003, č. j. 2 Azs 12/2003 - 76. Dále poukázal na vznik právní nejistoty v otázce dalšího pobytového režimu stěžovatele b). Upozornil na skutečnost, že ve správním řízení nebyla zjištěna žádná skutečnost svědčící o naplnění podmínek ust. § 91 zákona o azylu a nebyl tedy na straně stěžovatele a) důvod, aby se v odůvodnění svého rozhodnutí touto otázkou šířeji zabýval. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení.

Stěžovatel b) podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém uvedl, že odkaz stěžovatele a) na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu není na místě, neboť v tomto případě umožňovala formulace výroků Městskému soudu v Praze vyhovět žalobě pouze částečně, avšak domnívá se, že rozhodnutí stěžovatele a) mělo být zrušeno jako celek. Dále poukázal na ust. § 2 odst. 3 zákona o azylu, dle kterého je stěžovatel b) stále v postavení žadatele o azyl. Stěžovatel a) dle jeho názoru nezjišťoval nově situaci v zemi původu a neopatřil žádné aktuální podklady pro rozhodnutí o překážce vycestování.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatel b) podal dne 28. 1. 2001 nový návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dne 3. 12. 2001 byl se stěžovatelem veden, v perském jazyce za účasti tlumočníka, pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky, ze kterého byl vyhotoven protokol. Stěžovatel uvedl, že v Íránu byl kvůli svému členství ve straně D. K. pronásledován státní mocí. Byl zatčen a uvězněn, poté, co byli zadrženi i jeho straničtí kolegové, z obavy z Íránu odjel. Dále uvedl, že je nyní členem strany F. I. Z., která vyvíjí činnost v Íránu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Dle ust. § 91 zákona o azylu povinnost ukončit pobyt neplatí, pokud by byl cizinec nucen vycestovat do státu, kde je ohrožen jeho život nebo svoboda z důvodu jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení, nebo do státu, kde mu hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu anebo kde je jeho život ohrožen v důsledku válečného konfliktu, nebo do státu, který žádá o jeho vydání pro trestný čin, za který zákon tohoto státu stanoví trest smrti, anebo jestliže by to bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, nebo jestliže v zemi původu nebo v třetí zemi, ochotných přijmout nezletilou osobu bez doprovodu, není po jejím příchodu k dispozici přiměřené přijetí a péče podle potřeb jejího věku a stupně samostatnosti.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že bylo na stěžovateli b), aby v řízení o udělení azylu jako žadatel o azyl tvrdil, že je v jeho případě dán některý z důvodů pro existenci překážky vycestování. V případě, že stěžovatel b) žádné takové tvrzení v průběhu azylového řízení nevznesl, nebylo povinností stěžovatele a) jako správního orgánu takové důvody

vyhledávat. Jestliže ze skutkových zjištění učiněných na základě zpráv OSN a vlastních informací, které jsou součástí správního spisu, vyplynulo, že v případě stěžovatele b) neexistuje překážka vycestování a ze skutkových zjištění tuto překážku nelze dovodit, potom není možné stěžovateli a) vytýkat, že jeho závěr o neexistenci překážek vycestování dle ust. § 91 zákona o azylu nemá oporu v provedeném dokazování a je nepřezkoumatelný. Pokud za takto zjištěného stavu věci bylo prokázáno, že život nebo svoboda stěžovatele b) není ohrožen, že mu nehrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, je potom závěr o neexistenci překážek vycestování zcela správný. Tomuto závěru svědčí i skutečnost, že žádná ze stěžovatelem b) vznesených žalobních námitek nesměřuje přímo k výroku o neexistenci překážek vycestování, neboť tento se omezil na pouhé konstatování, že s rozhodnutím stěžovatele a) „nemůže souhlasit, a proto proti němu podává opravný prostředek.“ Městský soud v Praze proto pochybil, jestliže na základě takto obecně vznesené žalobní námitky bez uvedení konkrétních skutkových a právních důvodů dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí stěžovatele a).

K dalším stížním námitkám se Nejvyšší správní soud nevyjádřil, neboť stěžovatel a) bude mít možnost je znovu uplatnit v řízení před městským soudem.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele a) je důvodná pro jinou vadu v řízení před soudem, a proto výrok č. II. napadeného rozsudku městského soudu podle ust. § 110 odst.1 s. ř. s. zrušil. Věc mu v tomto rozsahu současně vrátil k dalšímu řízení, v němž je městský soud podle odst. 3 téhož ustanovení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Ke kasační stížnosti stěžovatele b) uvádí Nejvyšší správní soud následující. Z předloženého soudního spisu vyplývá, že napadený rozsudek městského soudu byl z důvodu, že zástupkyně stěžovatele b) nebyla na jí uvedené adrese zastižena, uložen dne 26. 3. 2004 u držitele poštovní licence (na poště). Při pokusu o doručení byla zástupkyně stěžovatele b) v souladu s ust. § 42 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v návaznosti na ust. § 46 odst. 5 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, vyrozuměna o tom, že si má uloženou písemnost vyzvednout a poučena, že nevyzvedne-li si zásilku do 10 dní od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Za den doručení je tedy považováno pondělí 5. 4. 2004.

Podle ust. § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Dle ust. § 40 odst. 2 s. ř. s. lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím toho dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce. Dle odst. 3 citovaného ustanovení připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den.

Vzhledem k okolnosti, že dnem, který určil počátek běhu předmětné lhůty, bylo pondělí 5. 4. 2004 a jednalo se lhůtu dvoutýdenní, posledním dnem pro podání kasační stížnosti bylo opět pondělí, a to 19. 4. 2004. Kasační stížnost však byla podána k poštovní přepravě až dne 27. 4. 2004.

Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán opožděně.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud podle ust. § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a ust. § 120 s. ř. s. předmětnou kasační stížnost stěžovatele b) odmítl, neboť lhůta pro její podání byla zmeškána. Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud nemohl přihlédnout ani k podání stěžovatele b), které mu bylo doručeno dne 3. 8. 2005, v němž stěžovatel b) zrekapituloval a upřesnil dosavadní průběh svého politického života v Íránu a postup stěžovatele a) ve správním řízení, kdy mu byl přidělen afghánský tlumočník, který dle jeho názoru ve správním řízení nesprávně tlumočil jeho odpovědi.

Nad rámec svého rozhodnutí považuje Nejvyšší správní soud za vhodné uvést, že zákon o azylu není jediným nástrojem, který zná český právní řád k úpravě pobytu cizinců na území České republiky, neboť jeho součástí je i zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatele a) rozhodne podle § 110 odst. 2, věty první, s. ř. s. městský soud v novém rozhodnutí.

Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatele b) se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. srpna 2005

JUDr. Radan Malík
předseda senátu